

КОМОРСКОТО ОРГАНИЗИРАЊЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Зачетоците на коморското организирање на територијата на Македонија датираат од 14 јули 1922 година кога со Законот е основана Трговско-индустриската комора со седиште во Скопје, како професионална организација - претставничко тело за заштита на професионалните стопански интереси на своите членки.

Понатаму, со Законот за претпријатија од 1931 година, коморите се трансформирани во советодавен и помошен орган на државната власт, преземајќи истовремено одредени јавно-правни функции (издавање дозволи, уверенија, легитимации, вршење арбитражно судство, именување вешти лица и слично).

Со оваа регулатива функциите на Комората им се подредуваат на интересите на државата, а тоа прави да се изгубат фундаментите на коморското организирање.

Со Повелбата на Президиумот на АСНОМ од 18 февруари 1945 година е формирана единствената Трговско-индустриска комора со надлежност на територијата на тогашната македонска федерална единица.

Еден од иницијаторите за основање на трговско-индустриска комора на Македонија бил претседателот на Президиумот на АСНОМ Методија Андонов-Ченто, повеќегодишен член на Управниот одбор на предвоената Комора.

Од овој период во Република Македонија го започнува интензивниот развој на стопанството и на коморското организирање. Тоа е најзначајниот, но и најтешкиот период на стопанската и на коморската активност - санирање на уништените стопански објекти, организирање на индустриско производство, спроведување на аграрна политика.

Во периодот до 1962 година, кога со Закон е формирана единствената Стопанска комора на Македонија, делуваат неколку разгрането организирани комори кои дадоа значаен придонес во афирмацијата на коморското организирање во Република Македонија.

Од своето основање комората го следи развојот на образовниот систем и настојува да ги следи потребите на стопанството. Кога државата немаше можност да ги задоволи потребите на стопанството за организирање образование за одделни стручни кадри, Комората со средства од заинтересирани претпријатија и во соработка со образовните власти отвораше нови образовни институции.

Комората, како облик на организирање на стопанството во Република Македонија, со својата активност, извршувајќи ги своите функции, даде огромен продонес за развојот на македонското стопанство, а пред се` , за стручното оспособување на кадрите, подобрување на квалитетот на производството, развојот и афирмацијата на стопанските потенцијали преку пропаганда, промотивна и претставничка функција на одредени специјализирани организации чиј основач беше стопанската комора.

Посебно е значајна улогата на Комората во транзициониот период, со осамостојувањето на нашата држава, во организирањето на активностите за забрзување на реформите на стопанскиот систем и изградба на соодветни институции, сопственичко и структурно трансформирање заради зголемување на ефикасноста во стопанството и успешно справување со конкуренцијата.

Во рамките на тоа се и организираните активности за унапредување на економските односи со странство, стручно усовршување на кадрите во стопанството, унапредување на квалитетот на производството, техничко-технолошкиот развој преку поврзување со партнери од странство и неопходното информационо поврзување.

Од декември 2004 година со Законот за Стопанската комора на Македонија, Комората е деловно стручна асоцијација што ги усогласува, застапува и ги штити интересите на своите членови. Во Комората на доброволна основа се здружуваат правни лица со седиште во Република Македонија кои вршат стопанска дејност и се запишани во трговскиот регистер. Во Комората може да се здружуваат и други субјекти кои со својата дејност придонесуваат за унапредување на работењето на стопанството.

Стопанската комора на Македонија од 1970 година започна со доделување на Првомајската награда. Во 1994 година таа се преименува во Награда на Стопанската комора на Македонија и се доделува по повод денот на Комората - 18-ти Февруари.

Комората е членка на Меѓународната трговска комора со седиште во Париз, на Асоцијацијата на европските комори со седиште во Брисел, на Асоцијацијата на балканските комори и остварува соработка или е членка на голем број други регионални и меѓународни економски асоцијации.

Стопанската комора на Македонија издава разни документи за потребите на сите фирми во државата (сертификати за потекло, АТА карнети, препораки, мислења) и потврдува факти и документи со цел да го олесни движењето на стоки, услуги и на деловни лица.

Комората е иницијатор, односно организатор на голем број специјализирани изложби и учество на македонското стопанство на саеми, изложби, поединечни презентации и презентации на меѓународни туристички саеми и берзи во странство.

Стопанската комора на Македонија е социјален партнер за многу прашања коишто се од интерес за нејзините членки (работното законодавство, надворешно-трговската размена, даночниот и царинскиот систем, финансискиот систем, стручното образование и сл.).

Стопанската комора на Македонија посебно внимание му посветува на унапредувањето на квалитетот на производството и во тие рамки на воведување на системот на квалитет според стандардите од серијата ИСО 9000, стандарди за заштита на околината ИСО 14.000, стандарди за квалитет на прехранбените продукти ХАЦЦП и други, како неопходен предуслов за обезбедување на конкурентноста на македонските производи на светските пазари.

Во Стопанската комора на Македонија, како самостоен облик на организирање, од 1994 година функционира Македонската асоцијација за нумерирање на артиклите - ГС 1- Македонија што работи на воведување, примена и развој на меѓународниот систем ГС 1 и на меѓународните мултисекторски стандарди, принципи, правила што се значајни чинители на електронското работење и автоматска идентификација во разни сектори, области и гранки, особено во производството и трговијата со цел за поефикасно работење и зголемување на извозот.

ГС 1 - Македонија е членка и официјален претставник од Република Македонија во Меѓународната асоцијација ГС 1, со седиште во Брисел, единствено овластена да управува со ГС 1 системот во нашата држава и да доделува идентификациони броеви за бар кодирање на производите и услугите.

Стопанската комора на Македонија е референтна институција на бизнисот во нашата држава со околу 15.000 членки на доброволна основа од кои најголемиот број се мали и средни претпријатија. Членките на Стопанската комора на Македонија имаат доминантно учество во формирањето на сите макроекономски индикатори на ниво на државата (БДП, надворешно-трговската размена, вработувањето, измирувањето на обврските кон државата и сл.).